

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र

(.....योजना तथा अनुगमन.....शाखा)

पत्र संख्या :- २०७१/८०

चलानी नं. :- १४४

सानोठिमी, भक्तपुर
मिति : २०७९/१०/२४

विषय : खर्च कटौती तथा बजेट सम्बन्धमा ।

श्री शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ
७७ सबै ।

प्रस्तुत विषयमा अर्थ मन्त्रालयको च.नं ४२१ मिति २०७९/१०/१७ एवम् शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको च.नं. १६२ मिति २०७९/१०/२२ को पत्रानुसार कोभिड-१९ को प्रभाव, रसिया-युक्रेन यद्ध तथा अन्य विविध कारणबाट आर्थिक क्षेत्रमा परेको प्रतिकूल प्रभाव, तथा देशभित्रको आर्थिक गतिविधिमा सङ्कुचन हुन गएको र चालु आ.व.को लक्ष्य अनुसारको राजस्व असुली नभएको र विपद् व्यवस्थापनका लागि बढ्न गएको व्ययभार लगायतका कारणले चालु खर्चको भार बढेको तथा अन्य आन्तरिक कारणले नेपाल सरकारको आर्थिक व्यवस्थापनका लागि आ.व. २०७९/८० मा विनियोजित बजेट अपर्याप्त हुन गएको भनी अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७९/१०/१७ को पत्रबाट जानकारी र खर्च कटौती गर्न निर्देशन प्राप्त भएको छ । सोही बमोजिम तहाँ इकाइको बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटमा हालसम्म खर्च भइ बाँकी रहेको बजेटबाट यसैसाथ संलग्न खर्च शीर्षक नं का क्रियाकलाप (खर्च शीर्षक नं अर्थ मन्त्रालयको संलग्न पत्रमा उल्लेख छ) मा २० प्रतिशत बजेट कटौती गर्न उपयुक्त हुने क्रियाकलाप र बजेट एकिन गरी देहायको ढाँचामा कार्यक्रम संशोधनका लागि इमेल ठेगाना [Email: planning.cehrd@gmail.com](mailto:planning.cehrd@gmail.com) मार्फत प्रमाणित र सफट कपी दुवै यस केन्द्रमा पेश गर्नुहुन यस केन्द्रको मिति २०७९/१०/२४ गतेको निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

तपसिल

क्रसं	क्रियाकलाप	खर्च शी नं	विनियोजित बजेट	हालसम्मको खर्च रकम	बाँकी भएको बजेट	खर्च कटौती गर्ने बजेट	खर्च कटौती गरी कायम गरिने बजेट

बोधार्थः

श्री शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय,
सिंहदरवार, काठमाडौं ।

रामप्रसाद शर्मा
(शाखा अधिकृत)

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

विज्ञान तथा प्रविधि शाखा
(योजना तथा विधि शाखा)

सिंहदरवार,

काठमाडौं, नेपाल ।

मिति: २०७९/१०/२२

विषय:- आवश्यक कार्यार्थ सम्बन्धमा ।

- श्री विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री चिकित्सा शिक्षा आयोग, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान, खुमलटार, ललितपुर
- श्री प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री शिक्षक सेवा आयोग, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना, बुद्धनगर, काठमाडौं
- श्री केन्द्रीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइ, जानेश्वर, काठमाडौं
- श्री शिक्षाको लागि खाद्य कार्यक्रम परियोजना, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री राष्ट्रिय कितावखाना (शिक्षक), म्यूजियम मार्ग, छाउनी, काठमाडौं
- श्री यूनेस्कोका निमित्त नेपाल राष्ट्रिय आयोगको सचिवालय, सिंहदरवार, काठमाडौं
- श्री केशर पुस्तकालय, केशरमहल, काठमाडौं
- श्री नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय, सानोठिमी, भक्तपुर
- श्री डिल्लीरमण रेग्मी कल्याणी पुस्तकालय, लाजिम्पाट, काठमाडौं
- श्री राष्ट्रिय विधि विज्ञान प्रयोगशाला, खुमलटार, ललितपुर
- श्री वी.पी. कोइराला मेमोरियल प्लानेटेरियम तथा अब्जरभेटरी र विज्ञान संग्रहालय, कीर्तिपुर, काठमाडौं ।

प्रस्तुत विषयमा अर्थ मन्त्रालयको च.नं ४२१ मिति २०७९/१०/१७ को पत्रानुसार कोभिड-१९ को प्रभाव, युकेन-रसियाको युद्ध तथा अन्य विविध कारणबाट विश्वव्यापीरूपमा आपूर्ति श्रृंखलामा परेको प्रतिकूल प्रभाव र वाह्य क्षेत्रमा परेको चाप व्यवस्थापन गर्न केही वस्तुको पैठारीमा गरिएको पूर्ण बन्देजको निर्णय पश्चात देश भित्रको आर्थिक गतिविधिमा संकुचन हुन गएको कारणले समेत चालु आवको लक्ष्य अनुसारको राजस्व असुली नभएको, बजेटरी सहायता समयमा प्राप्त नभएको, राष्ट्रसेवकको तलव, निवृत्तिभरण र सामाजिक सुरक्षा, रासायनिक मल आपूर्ति र विपद् व्यवस्थापनका लागि बढ्नु गएको व्ययभार लगायतका कारणले चालु खर्चको भार बढेको, आन्तरिक ऋणको व्याजदर बढ्नुका साथै नेपाली मुद्रा अमेरिकी डलरसँग कमजोर हुँदा वैदेशिक ऋणको साँवा तथा भुक्तानी गर्न विनियोजन गरिएको रकम अपर्याप्त हुन गएकोले नेपाल सरकारको स्रोतमा चाप परेको छ। अतः विनियोजन ऐन, २०७९ बमोजिम चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा समावेश गरिएका कतिपय शीर्षकको खर्च कटौती तथा केही कार्यक्रमहरू हाललाई स्थगित गर्नुपर्ने अवस्था रहेको भनी लेखी आएकोले उक्त पत्रमा उल्लेखित विषयहरूको आवश्यक कार्यार्थ प्राप्त पत्र यसैसाथ संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा यस मन्त्रालयको मिति २०७९/१०/२२ को निर्णय (सचिवस्तर) अनुसार अनुरोध छ ।

प्रेमप्रसाद त्रिपाठी

शाखा अधिकृत

पत्र संख्या १५/८०

च. नं.: ४२९

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौं
नेपाल।

मिति: २०७९/१०/१७

विषय: खर्च कटौती तथा बजेट रोक्का सम्बन्धमा।

प्रिय सहकारीज्यू,
कोभिड-१९ को प्रभाव, युक्रेन-रसियाको युद्ध तथा अन्य विविध कारणबाट विश्वव्यापी रूपमा आपूर्ति शृङ्खलामा परेको प्रतिकूल प्रभाव र बाह्य क्षेत्रमा परेको चाप व्यवस्थापन गर्न केही वस्तुको पैठारीमा गरिएको पूर्ण बन्देजको निर्णय पश्चात् देशभित्रको आर्थिक गतिविधिमा संकुचन हुन गएको समेतका कारण चालु आर्थिक वर्षमा लक्ष्य अनुसार राजस्व असुली नभएको, बजेटरी सहायता समयमा प्राप्त नभएको, राष्ट्रसेवकको तलब, निवृत्तभरण र सामाजिक सुरक्षा, रासायनिक मल आपूर्ति र विपद व्यवस्थापनका लागि बढ्न गएको व्ययभार लगायतका कारणले चालु खर्चको भार बढेको, आन्तरिक ऋणको व्याजदर बढ्नुका साथै नेपाली मुद्रा अमेरिकी डलरसंग कमजोर हुँदा वैदेशिक ऋणको साँवा तथा व्याज भुक्तानी गर्न विनियोजन गरिएको रकम अपर्याप्त हुन गएकोले नेपाल सरकारको स्रोतमा चाप परेको छ। चालु आर्थिक वर्षको संघीय संचित कोष हाल करिब रु.९० अर्ब ऋणात्मक रहेको छ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा खर्चलाई पुनःप्राथमिकीकरण गरी राष्ट्रिय गौरव र रूपान्तरणकारी आयोजना तथा रोजगारी श्रृंजनामा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने आयोजना तथा कार्यक्रम लगायतका अत्यावश्यक कार्यका लागि स्रोतको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा राजस्व संकलन कम हुँदा प्रदेश तथा स्थानीय तहको अनिवार्य दायित्वको व्यवस्थापन गर्न समेत थप स्रोत व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिएको छ। अतः विनियोजन ऐन, २०७९ बमोजिम चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा समावेश गरिएका कतिपय शीर्षकको खर्च कटौती तथा केही कार्यक्रम हाललाई स्थगित गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ।

वर्तमान मन्त्रपरिषद्को पहिलो बैठकबाट भएको सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्ने निर्णय समेतको आधारमा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २१(१) मा भएको व्यवस्था बमोजिम संघीय संचित कोष माथि व्ययभार हुने रकम बाहेक तहाँ मन्त्रालय/निकायको स्वीकृत बजेटको देहायका खर्च शीर्षकमा विनियोजित बजेट मध्ये २०७९ माघ १७ गते सम्म दायित्व सृजना भइसकेको र बोलपत्र आव्हान भइसकेको बाहेक बाँकी रहेको बजेट तत्काल लागू हुने गरी मिति २०७९/१०/१७ को (माननीय उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्रीस्तरीय) निर्णयानुसार खर्च कटौती तथा रोक्का गरिएको हुँदा सो बमोजिम गर्ने व्यवस्थाको लागि सादर अनुरोध छ। साथै, विगतमा झैं यस कार्यमा पनि यहाँको साथ र सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौं
नेपाल।

पत्र संख्या:-

च. नं.:-

१. संघीय सरकारको सबै मन्त्रालय/निकायको स्वीकृत बजेटको देहायका खर्च शीर्षकमा विनियोजित बजेटमा खर्च भई बाँकी रहेको (दायित्व सिर्जना भइसकेको बाहेक) बजेट तत्काल लागू हुने गरी २० प्रतिशत कटौती गरी तदनुरूप LMBIS मा प्रविष्टी संशोधन गर्ने साथै आवश्यकतानुसार कट्टा गरिएका शीर्षकमा भएको शुरु विनियोजन र स्वीकृत कार्यक्रम/क्रियाकलापको परिमाण र तदनुरूपको रकमको समायोजन प्रस्ताव सम्बन्धित मन्त्रालयले तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गर्ने।

ख.सं.नं.	खर्च शीर्षक	ख.सं.नं.	खर्च शीर्षक
२११३९	अन्य भत्ता	२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च (तालिम केन्द्र र प्रतिष्ठानबाट सञ्चालन हुने बाहेक मात्र)
२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	२२५१२	शीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२५२१	उत्पादन सामग्री / सेवा खर्च
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२५२२	कार्यक्रम खर्च
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	२२६११	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च
२२२९१	अन्य सम्पत्तिहरूको सञ्चालन तथा सम्भार खर्च	२२६१२	भ्रमण खर्च
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२२६१९	अन्य भ्रमण खर्च
२२३१४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२७११	विविध खर्च
२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	३११२२	मेशिनरी तथा औजार
२२३१९	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	३११३५	पुँजीगत परामर्श
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	३११६१	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च
		३११७१	पुँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण

२. चालु आर्थिक वर्षका लागि स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम भित्र परेका तर खरीद प्रक्रिया प्रारम्भ भईनसकेका आयोजना तथा कार्यक्रम (पूर्व सहमति प्रदान गरिएका एवम् क्रमागत आयोजना तथा कार्यक्रम बाहेक) को हकमा अर्थ मन्त्रालयको पूर्व स्वीकृति/सहमतिमा मात्र खरीद प्रक्रिया अगाडि बढाउने।

टेलिफोन नं.:- बजेट म. ४२११८०१, प्रशासन म. ४२११७४८, ४२११३००, राजस्व व्य.म. ४२११८६७, अ.आ.स.स.म. ४२११८३७
आ.वि.म. ४२११८२६, योजना, अनुदान तथा सू.म. ४२११८३९, कृषि तथा ईसला का.म. ४२११८१३, वि.क्षे.व्य. तथा सं.स.म. ४२११९९३, वि.सं.स.म. ४२११३१६
फ्याक्स नं. ४२१११६४, ४२११३४८ (बजेट म.), ४२१११६५, (अ.आ.स.स.म.)
ईमेल : admindivision@mof.gov.np, वेब साईट: www.mof.gov.np

नेपाल
अर्थ मन्त्रालय
अर्थ मन्त्रालय

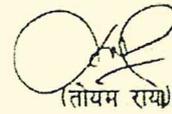
सिंहदरवार, काठमाडौं
नेपाल ।

पत्र संख्या:-

च. नं.:-

३. अर्थ मन्त्रालयको पूर्व स्वीकृति विना कुनै प्रकारको नयाँ दरवन्दी सिर्जना हुने गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O&M) नगर्ने, नयाँ दरवन्दी थप नगर्ने। दरवन्दी भन्दा बढि कर्मचारी कुनै पनि निकायमा नखटाउने र खटाउने पर्ने भएमा अस्थायी दरवन्दी स्वीकृत गरी मात्र गर्ने। चालु आर्थिक वर्षमा कुनै पनि थप नयाँ संगठन स्थापना नगर्ने।
४. नेपाल सरकारको स्रोत तर्फका सबै प्रकारका गोष्ठी, सेमिनार र कार्यशाला हाललाई स्थगन गर्ने।
५. फर्निचर र नयाँ सवारी साधन खरीद शीर्षकमा विनियोजित रकम खर्च नगर्ने गरी हाललाई रोक्का राख्ने।
६. नेपाल सरकारको स्रोतमा नेपाल सरकारको प्रतिनिधित्व गरी अनिवार्य रुपमा सहभागी हुने कार्यक्रमका लागि वैदेशिक भ्रमण गर्नुपर्दा अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति अनिवार्य रुपमा लिने।
७. अर्थ मन्त्रालयको सहमति नलिई कुनै निकाय र स्तरबाट थप दायित्व पर्ने कुनै निर्णय नगर्ने।
८. चालु आर्थिक वर्षका लागि चालु खर्च तर्फ स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम भित्र परेका कार्यक्रमको परिमाण र लक्ष्य कम हुने गरी नेपाल सरकारको स्रोत तर्फ हाललाई रकमान्तर नगर्ने।
९. सामान्यतया आर्थिक सहायता प्रदान नगर्ने। गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएमा स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम अर्थ मन्त्रालयको पूर्व सहमति लिने।
१०. नेपाल सरकारको स्रोतमा विनियोजित खर्च संकेत नं. ३११६१ (निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च) र ३११७१ (पुँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण) को हाललाई स्थगन/रोक्का गर्ने।
११. खर्च संकेत नं. २२५२२ (कार्यक्रम खर्च) र २२५२९ (विविध कार्यक्रम खर्च) अन्तर्गत विनियोजन भएका तर शुरुवात नभएका कार्यक्रम रोक्का गर्ने।
१२. चालु आर्थिक वर्षमा नै भुक्तानी दिने गरी थप दायित्व सिर्जना नगर्ने।
१३. माथि उल्लेखित निर्णय सबै विद्यविद्यालय, प्रतिष्ठान, समिति, नियामक निकाय, बोर्ड लगायत सबै सार्वजनिक संस्थानमा समेत लागू हुने।

श्री सबै मन्त्रालय/आयोग/सचिवालय/कार्यालय।

(तोयम राय)
सचिव